

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-832

10.11.2017

Кабінет Міністрів України

Надсилаємо адресований Кабінету Міністрів України депутатський запит народного депутата України Лабазюка С. П., оголошений на засіданні Верховної Ради України 10 листопада 2017 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. М.Грушевського, 5

від «3» листопада 2017 р.

№ 6-2/17

Кабінет Міністрів України

Міністерство фінансів України

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо доопрацювання проекту Державного бюджету

*України з урахуванням інтересів об'єднаних територіальних
громад*

Під час особистого прийому до мене звернулась Волочиська об'єднана територіальна громада, якою було розглянуто проект показників Державного бюджету України на 2018 рік.

Детальний аналіз показав значні ризики для місцевого самоврядування і зокрема об'єднаних територіальних громад.

По-перше, в державному бюджеті на наступний рік у частині міжбюджетних відносин із складу субвенції на оплату житлово-комунальних послуг виключено оплату пільг та залишено фінансування з державного бюджету тільки субсидій. Тобто на рівень місцевих бюджетів передається оплата пільг населенню за житлово-комунальні послуги, що порушує принцип субсидіарності, може значно розбалансувати місцеві бюджети в наступному році, і в кінцевому результаті призвести до невиконання державою своїх

соціальних зобов'язань щодо надання громадянам України соціальних пільг, компенсацій і гарантій, які встановлені законами України.

Відтак, ця територіальна громада буде вимушена за власний рахунок фінансувати пільгові категорії громадян, перелік яких визначений державою, та відволікати власні кошти, що могли б бути спрямовані на розвиток власної інфраструктури. Це додатково **обтяжить наш місцевий бюджет на 7 млн. гривень**. Але найголовніше, не всі громади зможуть за рахунок своїх грошей профінансувати перекладені на них пільги.

Крім передачі на рівень місцевих бюджетів фінансування оплати пільг населенню за житлово-комунальні послуги в змінах до Бюджетного кодексу (п.45 прикінцевих положень законопроекту №7116) **пропонується здійснити погашення заборгованості з таких послуг, що утворилася за минулі роки за рахунок коштів місцевих бюджетів**. Це призведе до значного погіршення стану виплати пільг за вказані послуги, зростання заборгованості за значного зниження рівня фінансової спроможності місцевих бюджетів.

По-друге, враховуючи значні щорічні навантаження на місцеві бюджети, **передбачено додаткову дотацію у обсязі 16,5 млрд. грн. на здійснення переданих із державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я, але без рівного та справедливого підходу до її розподілу**. Так, у розрахунок включено тільки обласні бюджети, з подальшим перерозподілом коштів обласними державними адміністраціями. Це порушує децентралізаційні принципи (громади для того й об'єднувалися, щоб мати прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом) та закладає корупційні ризики (ОДА визначатимуть розподіл коштів самостійно).

Це ставить об'єднані територіальні громади та міста обласного значення (органи місцевого самоврядування базового рівня) в значну залежність від обласної влади. Таке рішення щодо централізації ресурсів щодо соціально важливих сфер може призвести до гальмування процесу об'єднання громад та

означатиме «відкат назад» децентралізаційної реформи. Крім того, це започатковує негативні тенденції перенесення повноважень на вищий рівень.

По-третє, коштів, передбачених місцевим бюджетам за рахунок освітньої та медичної субвенцій, суттєво не достатньо для повного забезпечення повноважень, делегованих державою. За місцевими бюджетами залишено усі видатки, крім оплати праці педагогічних працівників по загальноосвітніх закладах і видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв закладів охорони здоров'я.

Так, обсяг освітньої субвенції складає 61,2 млрд. грн. (ріст 16,5%), у той час коли Кабінет Міністрів України заклав збільшення заробітних плат педагогічних працівників на 25%. Отже, недофінансування **освітньої субвенції** може скласти **4,5 млрд. грн.** Тому для врегулювання цієї проблеми терміново необхідно переглянути методику розрахунку освітньої субвенції.

Значно зменшено обсяг медичної субвенції, що зумовлено медичною реформою і запланованим фінансуванням первинної медичної допомоги національним оператором виключно медичним установам за надані послуги.

Вже зараз обсяг недофінансування медичної галузі з державного бюджету складає більше 30%. Отже, органи місцевого самоврядування можуть знову опинитись в ситуації необхідності дофінансування за рахунок власних коштів зарплат вчителів, медиків та утримання зазначених галузей у відносно належному стані. Волочиською міською радою у 2017 році із власних фінансових ресурсів спрямовано до районного бюджету на утримання закладів охорони здоров'я 1950,0 тис. грн., які могли бути використані на потреби громади.

По-четверте, не передбачено субвенцію на пільгове перевезення окремих категорій громадян. Останнім часом катастрофічно зростає заборгованість перед перевізниками та надавачами послуг. Так, Укрзалізниця заявила про скасування окремих зупинок, а Укртелеком направив численні звернення в

судові інстанції та пригрозив припинення надання послуг. Додаткове навантаження перекладається на місцеві бюджети. Так, у 2017 році міським бюджетом передбачено на оплату вищевказаних пільг 1050,0 тис. грн. Слід зазначити, що право на пільговий проїзд та зв'язок закріплено державою, а не органами місцевого самоврядування.

По-п'яте, збільшено з 50 до 80 відсотків вилучення коштів із місцевих бюджетів до державного бюджету у вигляді реверсної дотації. Така зміна формули вирівнювання знизить мотивацію громад до нарощування дохідної бази та несе ризик значного зменшення фінансового ресурсу податкоспроможних місцевих бюджетів. Таким чином, фактично повертається стара система вирівнювання, яка діяла до бюджетної реформи.

По-шосте, субвенція на розвиток інфраструктури ОТГ передбачена в обсязі 1,9 млрд. грн. (близько 500 грн. на 1 сільського жителя), хоча має складати 2,7 млрд. грн. (мінімально необхідний обсяг з розрахунку 763 грн. на 1 сільського жителя; у 2017р. очікується утворення близько 660 громад із загальною чисельністю жителів 3,543 млн.). Існує потреба у додаткових 0,8 млрд. грн.

Державний фонд регіонального розвитку визначений в обсязі 8,1 млрд. грн. (відповідає вимогам Бюджетного кодексу), але не передбачено субвенцію на соціально-економічний розвиток.

Стабілізаційну дотацію закладено в обсязі 1,7 млрд. грн., але цих коштів не вистачить на врегулювання нагальних проблем громад - мінімальна потреба 2,0 млрд. грн.

У зв'язку із важливістю питання, прошу Вас при доопрацюванні показників Державного бюджету України на 2018 рік врахувати вищевказані положення для стабільного розвитку об'єднаних територіальних громад.

З повагою

Народний депутат України

С.П. Лабазюк